ОТГОВОРНИ ДНЕС. СИГУРНИ ЗА УТРЕ.

ФИШ II.П.1

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

НОРМАТИВНА УРЕДБА

Чл. 18, ал. 1 и 2; чл. 23; чл. 42, ал. 3, т. 1; чл. 49, ал. 3, т. 2 и ал. 4; § 49 и § 10а от ПЗР на ЗДДФЛ

ГОДИШЕН РАЗМЕР (чл. 18, ал. 1 от ЗДДФЛ)

Сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 за лица с 50 и с над 50 на сто намалена работоспособност, определена с влязло в сила решение на компетентен орган, се намалява със 4 049,43 евро (7920 лв.), включително за годината на настъпване на неработоспособността и за годината на изтичане срока на валидност на решението.

МЕСЕЧЕН РАЗМЕР (чл. 18, ал. 2 от ЗДДФЛ)

Месечната данъчна основа по чл. 42, ал. 2 за доходи от трудови правоотношения на лица с 50 и с над 50 на сто намалена работоспособност се намалява с 337,45 евро (660 лв.), включително за месеца на настъпване на неработоспособността и за месеца на изтичане срока на валидност на решението.

ПОЛЗВАНЕ НА ДАНЪЧНОТО ОБЛЕКЧЕНИЕ:

С подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ.
(чл. 23, т. 1 от ЗДДФЛ)

ВАЖНО: Данъчното облекчение се ползва, при условие че данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към датата на подаване на годишната данъчна декларация. (чл. 23, ал. 2 от ЗДДФЛ)

При определянето на месечната данъчна основа за целите на авансовото удържане на данъка за доходите от трудови правоотношения.
(чл. 42, ал. 3, т. 1 от ЗДДФЛ)

При определянето на годишната данъчна основа за доходите от трудови правоотношения от работодателя по основното трудово правоотношение на работника или служителя.
(чл. 49, ал. 3 и 4 от ЗДДФЛ)

Когато работникът или служителят предостави на работодателя в срок от 30 ноември до 31 декември на данъчната година копие на валидно решение на ТЕЛК/НЕЛК, както и писмена декларация, че към момента на подаването й, работникът/служителят няма подлежащи на принудително изпълнение за данъчната година декларация. (чл. 49,

Полезна „”„инфмормация!

Двойният размер на необлагаемата годишна данъчна основа за 2007 г. е

4800 лв.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

ВАЖНО!
Когато данъчното облекчение за намалена работоспособност по чл. 18 от ЗДДФЛ е ползвано чрез работодателя по основното трудово правоотношение в пълен размер по реда на чл. 49, ал. 3 и 4 от ЗДДФЛ, но физическото лице е задължено да подаде годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за съответната година, в нея няма да попълва съответната част за ползване на данъчното облекчение, а отбелязва това обстоятелство в първата таблица от Приложение № 10.

По отношение на условието данъчно задълженото лице да няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения следва да се има предвид изразеното от изпълнителния директор на НАП становище с изх. № 92-00-1299 от 04.10.2017 г., което може да бъде намерено на интернет страницата на Агенцията на адрес: www.nap.bg

§ 49 от ПЗР на ЗДДФЛ

Предвидените в закона облекчения за трайно намалена работоспособност се ползват пожизнено, когато срокът в експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК не е изтекъл към 31 декември 2004 г. и лицето е навършило 65-годишна възраст преди тази дата или в срока на експертното решение.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

§ 10а, ал. 1 и 2 от ПЗР на ЗДДФЛ (в сила от 01.07.2009 г.)

Лицата с определени с валидно решение на компетентен орган вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто ползват данъчното облекчение за лица с намалена работоспособност по реда на ЗДДФЛ.

***ВАЖНО!** Лицата, на които до 31 декември 2009 г. пожизнено е определена степен на трайно намалена работоспособност по реда на **Закона за здравето**, и лицата, които са с пожизнено определена степен на трайно намалена работоспособност по силата на § 3 от преходните и заключителните разпоредби на **Закона за здравето**, се смятат с пожизнено определени вид и степен на увреждане.*

§ 10а, ал. 3 от ПЗР на ЗДДФЛ (в сила от 01.01.2012 г.)

*Лицата с намалена работоспособност 50 и над 50 на сто, установена след навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от Кодекса за социално осигуряване, както и лицата, навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от **Кодекса за социално осигуряване**, в срока на решението на ТЕЛК (НЕЛК), ползват данъчно облекчение за лица с намалена работоспособност по реда на този закон, независимо от определения в експертното решение срок.*

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

ПРИМЕР 1: *Физическо лице е с намалена работоспособност 65 на сто, определена с решение на компетентен орган (ТЕЛК) за срок 01.05.2020 г. – 01.05.2023 г. На 10.03.2022 г. лицето е навършило възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от КСО. Според разпоредбата на § 10а, ал. 3 от ПЗР на ЗДДФЛ, това решение дава право на лицето да ползва предвиденото в закона данъчно облекчение за трайно намалена работоспособност и за годините след определения в решението срок, в т.ч. и за 2026 г.*

ПРИМЕР 2: *Физическо лице е с намалена работоспособност 65 на сто, определена с решение на компетентен орган (ТЕЛК) за срок 01.05.2023 г. – 01.05.2026 г. Към 1 май 2026 г. лицето не е придобило право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и след изтичането на срока, посочен в експертното решение, то няма да разполага с валидно решение, доказващо степен на намалена работоспособност 50 или над 50 на сто. Независимо от това, на основание чл. 18, ал. 1 от ЗДДФЛ, за 2026 г. лицето има право да ползва годишния размер на данъчното облекчение, т.е. 4049,43 евро (7920 лв.).*

През 2026 г. същото лице е получавало доходи единствено от трудови правоотношения. Размерът на месечната данъчна основа за съответните месеци на 2026 г. е 1000 евро. Възнагражденията се изплащат месечно – на 25-о число на месеца, през който е положен трудът.

Как работодателят ще определи размерите на данъчното облекчение по чл. 18, ал. 2 от ЗДДФЛ и на авансовия данък за съответните месеци на 2026 г. и как ще изчисли размерите на данъчното облекчение по чл. 18, ал. 1 от ЗДДФЛ и годишният данък за доходите от трудови правоотношения, придобити от това лице във връзка с прилагането на чл. 49 от закона, доколкото той се явява работодател по основното трудово правоотношение на лицето?

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

РЕШЕНИЕ:

2026 г.	Месечна данъчна основа по чл. 42, ал. 2 от ЗДДФЛ	Данъчно облекчение по чл. 18, ал. 2 от ЗДДФЛ	Удържан данък по чл. 42 от ЗДДФЛ	Годишна данъчна основа по чл. 25 от ЗДДФЛ	Данъчно облекчение по чл. 18, ал. 1 от ЗДДФЛ	Годишен данък
Януари	1000 евро	337,45 евро	66,26			
Февруари	1000 евро	337,45 евро	66,26			
Март	1000 евро	337,45 евро	66,26			
Април	1000 евро	337,45 евро	66,26			
Май	1000 евро	337,45 евро	66,26			
Юни	1000 евро	0,00	100 евро			
Юли	1000 евро	0,00	100 евро			
Август	1000 евро	0,00	100 евро			
Септември	1000 евро	0,00	100 евро			
Октомври	1000 евро	0,00	100 евро			
Ноември	1000 евро	0,00	100 евро			
Декември	1000 евро	0,00	100 евро			
Общо:	X	X	1031,30 евро	12000 евро	4049,43 евро	795,06 евро

В конкретният пример дължимият годишен данък, определен от работодателя по основното трудово правоотношение е по-малък от авансово удържания по реда на чл. 42 от ЗДДФЛ, тъй като през течение на годината лицето е имало право и съответно е ползвало данъчно облекчение по чл. 18, ал. 2 от ЗДДФЛ само за пет месеца от годината. При определянето на годишният данък обаче това лице има право да ползва пълния годишен размер на данъчното облекчение за намалена работоспособност по чл. 18, ал. 1 от ЗДДФЛ.